

El visionari que va canviar (dues vegades) la història del Barça

El directiu Ricard Cabot va fer equilibris entre el bàndol republicà i el franquista per edificar el futbol català i espanyol moderns

TONI VALL
BARCELONA

Un visionari. Sí, un adjectiu precís, sense exageracions, per descriure la figura de Ricard Cabot i Montalt (Barcelona, 1885-1958). Personatge cabdal, fonamental, de la història del futbol català i estatal durant les tres primeres dècades del segle XX, les dècades, i tant que sí!, fundacionals de l'esport que avui anomenem pomposament rei.

“No s’entén que ningú s’hagi preocupat mai d’escriure la biografia de Cabot”, es lamenta l’historiador Carles Santacana quan li truco per saber el seu documentat punt de vista sobre qui va ser-ho tot dins el món del futbol. Qui va ser jugador de l’X –el pre-Espanyol de principis del segle passat–, qui va ser pioner del periodisme esportiu amb *Sports i Stadium*, qui va fundar el Catalonia Futbol Club, qui va posar els fonaments d’una incipient Federació Catalana de Futbol, qui va ser vicepresident del Barça en una de les juntes de Joan Gamper, qui va ser secretari general i peça clau de la Federació Espanyola de Futbol... Al capdavant d’aquesta última, durant la segona meitat dels anys 20, Cabot va reglamentar un esport fins llavors amateur i es va entossudir en professionalitzar-lo fins a edificar la lliga que va arrencar la temporada 1928-1929 i arriba fins als nostres dies. Cabot és inacabable. Dins la llarga llista de fites seves, n’hi ha dues que toquen el moll de l’os de la història del Barça: el camp de les Corts i Ladislau Kubala.

Però, exactament, què em porta avui a fixar-me en ell? Doncs una troballa important. Ja fa temps que el fons Cabot circula pel mercat del col·leccionisme esportiu. Per algun motiu que desconec, tot el seu llegat documental no es va conservar i, presumiblement, va anar a parar a mans d’un col·leccionista privat. Fa un parell de mesos, provi-

nents d’algun lloc indeterminat de Tarragona, van caure a les meves mans unes quantes carpetes amb fotografies, correspondència, documents, carnets i paperassa variada. Tot amb un nexe comú: Ricard Cabot. Cartes de tota mena, algunes de les quals amb sensibles referències a la Guerra Civil. També cartes adreçades i rebudes de clubs esportius, cartes d’agraïment per la seva bona gestió, per exemple.

“Tothom reconeix Cabot com el gestor i arquitecte essencial del futbol espanyol –recalca Carles Santacana–. Ell és l’encarregat de fer el reglament del 1926, el primer amb cara i ulls, i entre 1926 i 1928 és gràcies a la seva tenacitat que s’aixeca el torneig de la lliga”. “Va veure clar que la professionalització total, amb el salari consegüent, era imprescindible, que els vents a Europa bufaven cap aquí”. En aquest sentit, el periodista Enric Calpena, bon coneixedor de la història del futbol i autor de la novel·la *El primer capità* –sobre la figura de Joan Gamper–, també destaca que Cabot va ser qui va aconseguir que Gamper trenqués algunes resistències al progrés.

La dimissió de la junta de Gamper

L’històric president, per exemple, era refractari a la professionalització i, de resultes, també tenia una certa por al creixement. Amb Cabot com a vicepresident, i amb el seu consell i empenta, Gamper va obrir al Barça les portes a una nova casa, el mític camp de les Corts, un pas de gegant en la història de l’entitat. La documentació rescataada de l’oblit inclou la valuosíssima carta de dimissió de Cabot de la junta directiva de Gamper. Datada el 13 de setembre del 1923, detalla que “fets prou coneguts” per tots dos l’impulsen a prendre la decisió: “Desautorització absoluta de la meva actuació”, “no tinc la confiança que mereixo” o “la meva tasca com a adjunt del consell seria des d’ara completament perturbadora” són alguns dels termes emprats per

Cabot. Llàstima que no queda del tot clar el motiu últim de la renúncia.

Malgrat la dimissió, Cabot mai va plegar del seu barcelonisme i va ser soci del Barça tota la vida. La documentació del seu fons inclou uns quants carnets de soci dels anys 40. De fet, el seu barcelonisme va ser clau uns anys més tard, quan la figura d’un hongarès expatriat arribaria per canviar la història del club. Però això ho deixem per al final. Centrem-nos ara en el convuls

Publiquem dos documents inèdits: la seva dimissió del Barça i l’adhesió a Franco

Va tenir una influència decisiva per fitxar Kubala i per fer el camp de les Corts

i tràgic període de la Guerra Civil. Com a secretari general de la RFEF –primer a Madrid i després amb el trasllat de la seu a Barcelona–, Cabot va lluitar per mantenir viva la pràctica del futbol tot i el conflicte bèl·lic.

Santacana posa èmfasi en com era de transversal la figura de Cabot dins la federació. Quan el Front Popular va prendre’n el control, van mantenir Cabot: “Sabien com era de bon gestor i el van conservar malgrat saber que segurament no combregava amb la seva ideologia”. El curs de la guerra va fer que el bàndol franquista volgués controlar també l’organisme i va crear una federació paral·lela. La FIFA hi va intervenir per posar pau i el novembre del 1937 va reconèixer la legitimitat de les dues federacions: “Els dos bàndols es van trobar a la mateixa sala d’espera!”, diu Santacana. I Cabot, esclar, hi era. Com a home pont, capaç de teixir complicitats i interessos comuns per al bé de l’arquitectura del futbol, va saber neçar entre dues aigües.

És extremadament interessant la carta que també publiquem adreçada

per Cabot a Julián Troncoso, president de la RFEF. Datada el 18 de febrer del 1939, amb la Guerra Civil ja decantada definitivament del costat de Franco. “Imperativos de diverso orden me han obligado a permanecer hasta ahora en la zona roja”. “[...] Me colocan en situación de recibir con una devoción y convicción que pocos pueden igualar, un régimen de autoridad y de unidad como el que alborea en España”. “Me pongo a disposición de la nueva España, una grande y libre, con todo fervor y con todo entusiasmo”. “Viva España, arriba España”. “Compte amb fer valoracions massa sumàries d’aquesta mena de cartes”, alerten alhora Calpena i Santacana, perquè les

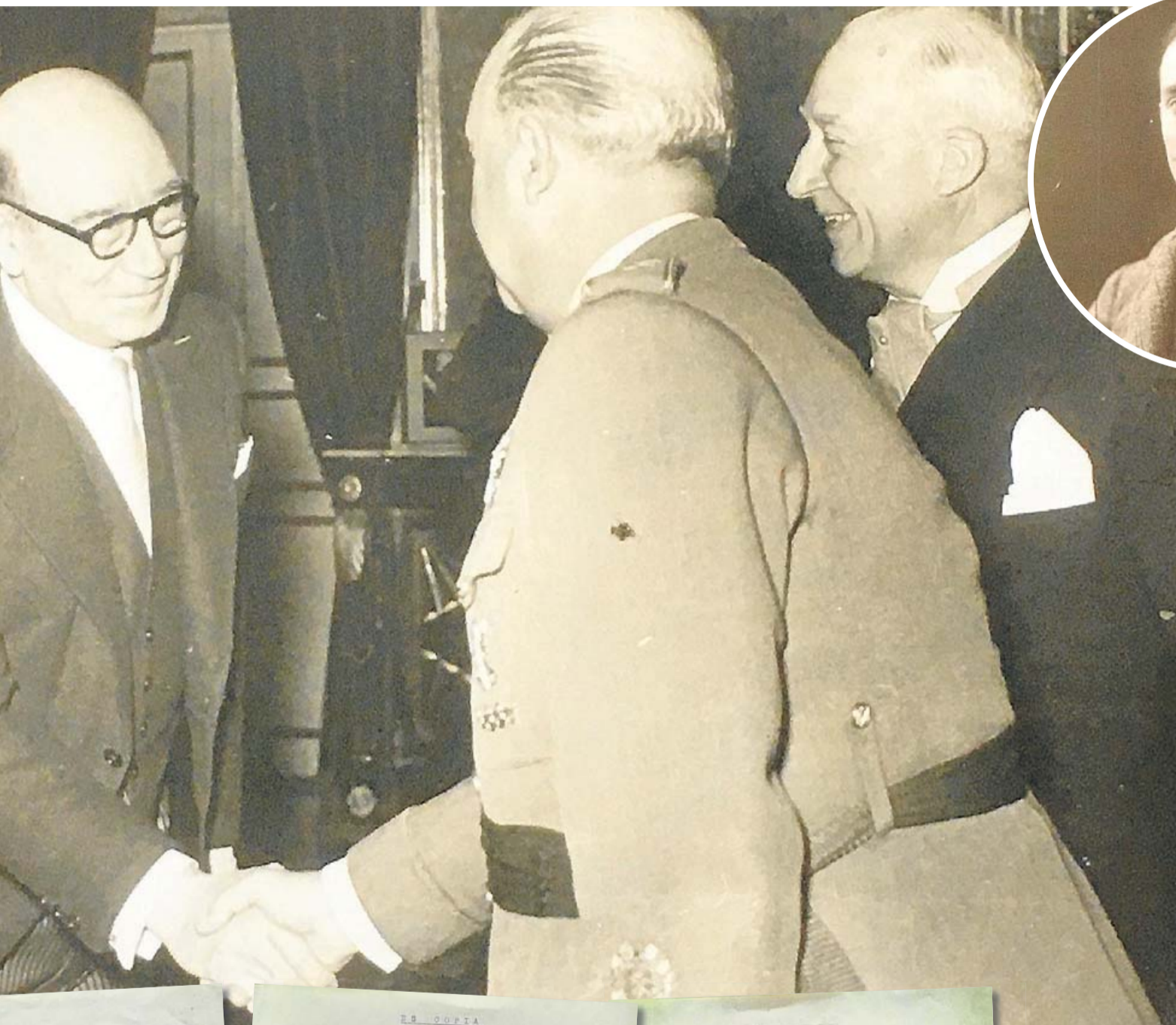
01

Br. Presidencia

Distingit Sr. i p

Fets prou coneguts per tots dos l’impulsen a prendre la decisió: “Desautorització absoluta de la meva actuació”, “no tinc la confiança que mereixo” o “la meva tasca com a adjunt del consell seria des d’ara completament perturbadora” són alguns dels termes emprats per

No guardi ningú perquè després conformar, que i els meos desinteressos.

02

manifestacions d'adhesió franquista no són gens inhabituals en aquell temps i el que reflecteixen, malgrat que pugui resultar xocant, no deixa de ser una certa voluntat de no prendre mal.

Reconegut com una figura transversal i amb prestigi per mèrits propis, Cabot continua a la RFEF des del final de la guerra fins dos anys abans de la seva mort. "Tot el món futbolístic internacional el reconeixia com a principal interlocutor a Espanya", destaca Santacana. Com a consolidat secretari general, Cabot va tenir temps per canviar, per segona vegada, la història del club del seu cor. L'any 1950, un jove Ladislau Kubala jugava amb el seu club, l'Hungaria, un amistós contra el Reial Madrid. Santiago Bernabéu ho va veure molt clar: calia fitxar-lo.

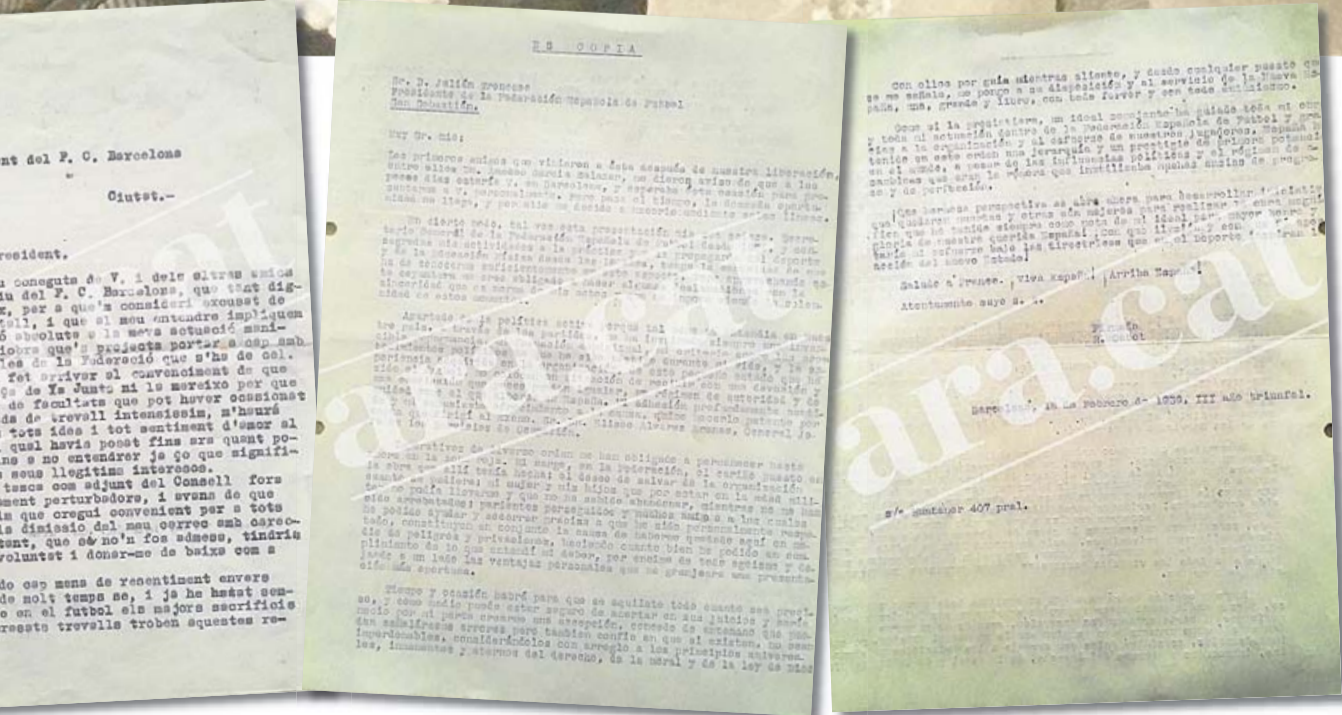
Un expatriat que ho va canviar tot

Kubala era un expatriat fugit d'Hongria i la FIFA no l'autoritzava a jugar partits oficials. Per formalitzar el fitxatge, calia un tràmit fonamental: el *transfer* internacional. Ricard Cabot, com a jerarca essencial de la RFEF, ho tenia clar: el fitxatge no es podia fer. I no es va fer. Quan aleshores l'interès va recaure de seguida en el Futbol Club Barcelona, el tràmit ja no va ser tan fonamental i la RFEF (Cabot) va permetre al Barça fitxar Kubala com a amateur. Tot es va accelerar poc després amb la nacionalització espanyola exprés del davanter, que va resultar ser una estrella fulgurant no exempta, cal recordar-ho, de polèmiques i discòrdies.

El fons documental recuperat també inclou un parell d'actes de la junta directiva del Barça en què, a causa de la seva indomable indisciplina, es posa en consideració la continuïtat de l'astre hongarès. Per sort, es va quedar i va fer créixer exponencialment la il·lusió del club. Fins al punt que es va haver de tornar a mudar. La construcció del Camp Nou es deu, en gran part, al creixement futbolístic i de massa social que va experimentar el Barça gràcies al geni i el talent de Kubala.

No és gens agosarat, doncs, afirmar que Ricard Cabot és la peça clau que va canviar (com a mínim dues vegades) la història del Barça.

01. Ricard Cabot saludant Franco quan era a la RFEF. 02. Un retrat de Cabot quan era directiu del Barça. ARXIU TONI VALL

Llegiu les cartes a l'Ara.cat

